

Brüssel, 12. mai 2026
(OR. en)

9232/26

ENT 106
CHIMIE 54
MI 473
IND 333
COMPET 571
ENV 507
SAN 300

SAATEMÄRKUSED

Saatja: Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor

Kättesaamise kuupäev: 30. aprill 2026

Saaja: Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär

Teema: KOMISJONI MÄÄRUS (EL) .../...,
XXX,
millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 (mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH)) XVII lisa seoses teatavate pliid sisaldavate kalastustarvetega

---

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument [...] (2026) XXX draft - D (2026) 110163/4.

Lisatud: [...] (2026) XXX draft - D (2026) 110163/4

Brüssel, **XXX**
D110163/04
[...] (2026) **XXX** draft

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) .../....,

XXX,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 (mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH)) XVII lisa seoses teatavate pliid sisaldavate kalastustarvetega

(EMPs kohaldatav tekst)

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) .../...,

XXX,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 (mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH)) XVII lisa seoses teatavate pliid sisaldavate kalastustarvetega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ,¹ eriti selle artikli 68 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisas on kehtestatud teatavate ohtlike ainete, segude ja toodete tootmise, turule viimise ja kasutamise piirangud. Kõnealuse lisa kanne 63 sisaldab piirangut plii (CAS nr 7439-92-1, EÜ nr 231-100-4) ja pliiühendite (edaspidi „plii“) suhtes, sealhulgas komisjoni määrusega (EL) 2021/57² kehtestatud piirangut pliid sisaldava laskemoona suhtes märgaladel või nende ümbruses.
- (2) Määrusega (EÜ) nr 1272/2008³ on plii klassifitseeritud veorganismidele väga mürgiseks aineks ja reproduktiivtoksiliseks aineks, sest see avaldab kahjulikku mõju viljakusele ning loote ja lapse närvisüsteemi arengule, tuues kaasa püsivad kahjustused ja intelligentsuskoefitsiendi (IQ) vähenemise. Ei ole tehtud kindlaks ohutut piirmäära, millest väiksema sisalduse korral ei mõjuks plii inimeste tervisele kahjulikult. Täiskasvanute puhul seostatakse pliid ka suurenenud südame-veresoonkonna, neeru- ja kesknärvisüsteemi haiguste ohuga. Lisaks võib kokkupuutel pliiga olla mitmesugune akuutselt või krooniliselt toksiline mõju loomadele, eriti lindudele, põhjustades ka surma⁴.

¹ ELT L 396, 30.12.2006, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>.

² Komisjoni 25. jaanuari 2021. aasta määrus (EL) 2021/57, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 (mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH)) XVII lisa seoses pliid sisaldava laskemoonaga märgaladel või nende ümbruses (ELT L 24, 26.1.2021, lk 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/57/oj>).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj>).

⁴ Euroopa Kemikaaliameti riskihindamise komitee (RAC) ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee (SEAC), *taustdokument arvamusele XV lisa kohase toimiku kohta, milles tehakse ettepanek kehtestada piirangud pliid sisaldavate haavlite suhtes*, lk 3. <https://echa.europa.eu/documents/10162/28acf817-61a6-3ca6-4e85-a71ef0e07740>.

- (3) Liit ja selle liikmesriigid on metsloomade rändliikide kaitse konventsiooni⁵ (CMS) osalised. Mürgituste ennetamise töörühm (PPWG) on töötanud välja „Suunised rändlindude mürgitamise ohu ennetamiseks” (edaspidi „suunised“), mis võeti 2014. aastal vastu CMSi resolutsiooniga 11.15. Suunistes soovitatakse lõpetada järkjärgult plii kasutamine laskemoonas kõigis elupaikades ja õngetinas nendes piirkondades, mille puhul on leidnud kinnitust, et pliimürgituse oht on rändlindude jaoks eriti suur.
- (4) Komisjon palus 16. juulil 2019⁶ Euroopa Kemikaaliametil (edaspidi „amet“) vastavalt määruse (EL) nr 1907/2006 artikli 69 lõikele 1 koostada toimik (edaspidi „XV lisa kohane toimik“), et tegeleda ohtudega, mis tulenevad inimeste tervisele ja keskkonnale pliist: i) laskemoonas, sealhulgas haavlitel, mida kasutatakse maa-aladel, mis ei ole märgalad, ja kuulides, mida kasutatakse nii märgaladel kui ka maa-aladel, mis ei ole märgalad, ning ii) kalastustarvetes. Volitused ei laienenud laskemoonale, mida kasutatakse siseruumides või mida kasutavad politsei, relvajõud ja muude julgeolekujõud.
- (5) Amet avaldas 24. märtsil 2021 XV lisa kohase toimiku,⁷ milles järeldatakse, et plii kasutamisest laskemoonas ja teatavates kalastustarvetes tuleneb keskkonnale ja inimeste, eelkõige haavatavate elanikkonna rühmade, näiteks laste tervisele oht, mis ei ole piisavalt ohjatud ja millega tuleb tegeleda liidu tasandil. Amet järeldas, et kui linnud või muud loomad neeleavad alla jahipidamises, sportlaskmises või kalapüügis kasutatud pliipõhise laskemoona, pliipõhise raskuse (edaspidi „pliiiraskus“) või pliipõhise peibutise (edaspidi „pliipeibutis“), mida ei ole kokku kogutud, põhjustab see neile mürgituse ja tihti ka nende surma. Ühtlasi leidis amet, et sportlasketiirudes kogunev plii võib reostada pinnavee, imenduda selle kaudu kohalikku vooluveekokku ja mõjutada põhjavett, mis võib mürgitada inimesi, kariloomi ja elusloodust. Amet järeldas ka, et pliist laskemoonaga tapetud loomade liha tarbimine võib ohustada inimeste tervist, eriti seitsmeaastaste ja nooremate laste puhul; samuti võib ohustada inimeste tervist pliist laskemoona, pliiiraskuste või pliipeibutiste valmistamine kodus.
- (6) Kui lasketegevuse ja kalastuse tulemusena eraldub liidus ka edaspidi samal määral pliid nagu praegu, viiakse ameti hinnangul järgmise 20 aasta jooksul keskkonda umbes 876 000 tonni pliid. Sellega kaasneb vähemalt järgmine: i) 7 miljonil linnul on oht saada mürgitus raskuste ja peibutiste allaneelamise tõttu, ii) 135 miljonil linnul on oht saada mürgitus pliist laskemoona allaneelamise tõttu ning iii) 14 miljonil linnul on oht saada mürgitus tarbitavas toidus sisalduva plii allaneelamise tõttu. Lisaks on ameti hinnangul igal aastal umbes 13,8 miljonil inimesel, kelle pereliikmed tegelevad jahipidamisega, sealhulgas 1,1 miljonil seitsmeaastasel või nooremal lapsel, ulukilihast tulenev pliiiga kokkupuute oht.
- (7) Seoses sellega tegi amet ettepaneku piirata plii sisaldust laskemoonas ja teatavates kalastustarvetes, muu hulgas piirata selliste raskuste, peibutiste, kalastustraatide ja vabastatavate raskuste turule viimist ja kasutamist, mille pliiisaldus on 1 % või rohkem. Lisaks tegi amet ettepaneku kehtestada nende toodete jaemüüjatele teavitamiskohustused ja laskemoona tarnijatele märgistuskohustused. Kavandatud piirangu eesmärk on vähendada piirangu kehtestamisele järgneva 20 aasta jooksul plii heidet umbes 630 000 tonni võrra, sellest 48 300 tonni tänu plii kasutamise vältimisele

⁵ <https://www.cms.int/en/convention-text>.

⁶ https://echa.europa.eu/documents/10162/17233/rest_lead_ammunition_COM_request_en.pdf.

⁷ Euroopa Kemikaaliamet, XV lisa kohane piiranguaruanne – plii kasutamine välitingimustes lasketegevuses ja kalastusel, 24. märts 2021, <https://echa.europa.eu/documents/10162/da9bf395-e6c3-b48e-396f-afc8dcef0b21>.

kalastustarvetes. See vähendaks plii heidet 72 %, võrreldes olukorraga, kus kavandatud piirangut ei kehtestata. Piiranguga hoitaks liidus aastas ära ka umbes 7 000 lapse IQ vähenemine, mis võimaldaks hoida tervishoiukuludelt kokku umbes 70 miljonit eurot aastas.

- (8) XV lisa kohases toimikus nimetas amet mitut alternatiivi, mida saaks kasutada kalastustarvetes plii asemel (näiteks messing, betoon, kivikesed, teras, tsink ja volfram), kuid tõdeb, et mõned neist alternatiividest, eriti messing ja tsink, on samuti keskkonnale kahjulikud. Amet märkis, et alternatiivid pliist kalastustraatile on jaekauplustes laialt saadaval ja et vabastatavad raskused saab asendada muude vahendite või alternatiivsete raskustega, millest ei ole kavas kasutamise käigus vabaneda ning mis ei põhjusta seega plii otsest ja teadlikku viimist keskkonda.
- (9) Amet soovitas kohaldada kalastustraatile ja vabastatavatele raskustele kehtestatavaid piiranguid võimalikult varakult seoses alternatiivide olemasoluga ning vajadusega hoida ära plii otsest ja teadlikku viimist keskkonda. Selleks et ettevõtjatel oleks võimalik uute eeskirjadega kohaneda ja kehtestada vajalikud riskijuhtimismeetmed, soovitas amet kohaldada üleminekuajaga piiranguid muudele toodetele kui XV lisa kohase toimiku kohaldamisalasse kuuluvad kalastustraadid ja vabastatavad raskused ning teavitamis- ja märgistuskohustusi.
- (10) Amet kaalus erandi tegemist lõhega raskustele, mis kaaluvad kuni 0,06 grammi ning viiakse turule loksumis- ja lapsekindlas pakendis, kuid otsustas piirangu säilitada, sest sellel tootel on jääkoht lindudele.
- (11) Ainult piiratud arvul liikmesriikides on kehtestatud siseriiklikud sätted, millega keelatakse plii kasutamine kalastuses, et vähendada plii heidet ja kokkupuudet pliiga. XV lisa kohasest toimikust ilmnis, et teatavate pliid sisaldavate kalastustarvete kasutamisest tulenevate ohtudega ühtlustatud viisil tegelemiseks on vaja võtta liidu tasandi meetmeid.
- (12) 2. juunil 2022 võttis ameti riskihindamise komitee (RAC) vastu määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 70 kohase arvamuse XV lisa kohase toimiku kohta. Oma arvamuses nõustus RAC ameti järeldusega, et plii kasutamine kalastuses põhjustab mitmesuguseid ohte nii inimeste tervisele kui ka keskkonnale. RAC jõudis järeldusele, et ameti kavandatud piirang on tuvastatud ohtudega tegelemiseks kõige asjakohasem liidu tasandi meede.
- (13) RAC ei toetanud erandi tegemist lõhega raskustele, mis kaaluvad kuni 0,06 grammi, isegi kui need viiakse turule loksumis- ja lapsekindlas pakendis, sest see langetaks piiranguga tagatud keskkonnakaitse taset.
- (14) RAC toetas ameti kavandatud märgistus- ja teavitamisnõudeid teatavate pliid sisaldavate kalastustarvete puhul. Samas soovitas RAC segaduse vältimiseks tõsta plii sisalduse piirmäära, millest alates nõudeid kohaldatakse, 0,3 massiprotsendilt 1-le, et viia see kooskõlla piirmääraga, millest alates keelatakse turule viimine ja kasutamine.
- (15) 2. detsembril 2022 võttis ameti sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee (SEAC) vastu määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 71 lõike 1 kohase arvamuse. Selles jõuti järeldusele, et kavandatud piirang on RACi tuvastatud ohtudega tegelemiseks kõige asjakohasem liidu tasandi meede, tingimusel et selle tingimusi muudetakse SEACi ettepaneku kohaselt. Järelduses on võetud arvesse seda, et meetmes saadav sotsiaal-majanduslik kasu oleks proportsionaalne sotsiaal-majanduslike kuludega.
- (16) SEAC ei jõudnud järeldusele, kas erandi tegemine lõhega pliiraskustele, mis kaaluvad kuni 0,06 grammi, oleks sotsiaal-majanduslikel põhjustel õigustatud. See oli tingitud

asjaolust, et puudus teave nii alternatiivide kättesaadavuse ja tehnilise toimivuse kui ka kasutuse piiramise sotsiaal-majandusliku mõju kohta.

- (17) SEACil ei olnud piisavalt teavet, et jõuda järeldusele, kas kulu, mis tekiks müügikohas teabe pakkumisel (vastavalt ameti ettepanekule, mida toetas RAC), oleks täielikult põhjendatud või oleksid muud hariduslikud meetmed ostukäitumise mõjutamisel tulemuslikumad. SEAC nõustus RACiga, et segaduse vältimiseks ja nõuete täitmise tagamise hõlbustamiseks tuleks teavitamis- ja märgistusnõuete puhul kohaldada sama aine sisalduse piirmäära (1 massiprotsent) kui teatavate pliid sisaldavate kalastustarvete turule viimisel ja kasutamisel. Samuti toetas SEAC RACi ettepanekut kohaldada vaske ja vasesulameid sisaldavate alternatiivide puhul teavitamis- ja märgistusnõudeid ainult juhul, kui nende pliisisaldus on 3 massiprotsenti või suurem.
- (18) Kooskõlas määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 77 lõike 4 punktiga h peeti nõu jõustamisalase teabe vahetamise foorumiga (edaspidi „foorum“). Foorumilt saadud soovitusi võeti arvesse.
- (19) 27. veebruaril 2023 edastas amet komisjonile RACi ja SEACi arvamused⁸.
- (20) Võttes arvesse XV lisa kohast toimikut, RACi ja SEACi arvamusi, sotsiaal-majanduslikku mõju ja alternatiivide kättesaadavust, leiab komisjon, et plii kasutamine laskemoonas ja teatavates kalastustarvetes kujutab endast lubamatut ohtu keskkonnale ja inimeste tervisele, millega tuleb tegeleda liidu tasandil. Seepärast on asjakohane piirata selliste kalastustarvete ja laskemoona turule viimist ja kasutamist.
- (21) Selleks et vähendada keerukust ja suurendada õigusselgust, leiab komisjon, et XV lisa kohases toimikus kavandatud piirang, mis on seotud plii kasutamisega laskemoonas ja teatavates kalastustarvetes ning mida RAC ja SEAC on käsitlenud oma arvamuses ja foorum hinnanud oma nõuandes, tuleks võtta vastu kahe eraldiseisva komisjoni määrusega.
- (22) Teatavate kalastustarvete turule viimise piirangut tuleks kohaldada nii töendusliku kui ka harrastusliku kalapüügi suhtes. Seevastu on foorum osutanud asjaolule, et harrastusliku kalapüügi puhul, mis on seotud eraisikute ja kodudega, oleks väga raske keelata kasutamist. Lisaks väheneb turule viimise piirangu tulemusena niikuinii aja jooksul ka selliste kalastustarvete kasutamine harrastuslikuks kalapüügiks. Seega tuleks teatavate kalastustarvete kasutamise piirangut kohaldada üksnes töendusliku kalapüügi suhtes ja käesoleva määrusega ei peaks ühtlustama selliste pliid sisaldavate kalastustarvete kasutamist, mis on ette nähtud harrastuslikuks kalapüügiks, ning seetõttu ei tohiks takistada liikmesriikidel meetmete võtmist keskkonna või inimeste tervise kaitse tagamiseks selles valdkonnas.
- (23) Keeldu teatavatele pliid sisaldavatele kalastustarvetele tuleks kohaldada juhul, kui plii sisaldus nendes kalastustarvetes on 1 massiprotsent või suurem. Sisaldusmäära piiramist 1 %-le peetakse piisavaks, et tegeleda tuvastatud ohuga, kuid samas on see kergesti saavutatav alternatiivide tootjatele, arvestades, et mõned neist alternatiividest sisaldavad tõenäoliselt lisandina pliid.
- (24) Komisjon leiab, et üle 1 kilogrammi kaaluvate raskuste puhul puudub oht, et linnud need alla neelavad, mistõttu selliste raskuste kasutamist ei tohiks piirata. Samal ajal leiab komisjon, et kalastustraatide ja vabastatavate raskuste turule viimise ja kasutamise piirangut tuleks kohaldada juba kuue kuu möödumisel, et hoida kiiresti ära plii otsene

⁸ Riskihindamise komitee (RAC) ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee (SEAC) *arvamus XV lisa kohase toimiku kohta, milles tehakse ettepanek piirangute kehtestamise kohta pliile ja selle ühenditele*, 2 detsember 2022, <https://echa.europa.eu/documents/10162/2c82ef18-ce5d-4b4f-8ff0-002932154acc>.

ja tahtlik viimine keskkonda, kuid anda ettevõtjatele piisavalt aega piiranguga kohanemiseks. Komisjon nõustub ameti, RACi ja SEACiga, et raskusega, mis on kalavõrgu või õngenööri sisse suletud või sellesse punutud või mida läbib kalavõrgu selis või õngenöör, ei kaasne tuvastatud ohtu loomade, eriti lindude jaoks. Seepärast leiab komisjon, et piirang ei tohiks hõlmata selliseid raskusi.

- (25) Vasesulameid sisaldavate peibutiste puhul on põhjendatud erandi tegemine peibutistele, mis sisaldavad üle 1, kuid alla 3 massiprotsendi pliidi, sest see võimaldab vältida seadmete väljavahetamist, mis suurendaks oluliselt tootmiskulusid, ja tagada vasest peibutiste tootmise jätkumise, mis on pliiraskuste kõige levinumad alternatiivid ja sisaldavad praegu pliidi vahemikus 1–3 massiprotsenti. Erand tuleks siiski 10 aasta möödudes läbi vaadata, et teha kindlaks, kas vahepeal on töötatud välja uued vasesulamid, mis sisaldavad alla 1 massiprotsendi pliidi.
- (26) Komisjon tunnustab, et pliile on tehniliselt raske leida alternatiive, mis oleksid piisavalt deformeeritavad ja samas piisavalt rasked, et neid saaks kasutada väga väikestes lõhega raskustes. Seepärast leiab komisjon, et on põhjendatud teha erand lõhega pliiraskustele, mis kaaluvad kuni 0,06 grammi ning viiakse turule loksumis- ja lapsekindlas pakendis, et minimeerida selle tahtmatut viimist keskkonda. Samuti leiab komisjon, et kõnealune erand tuleks 10 aasta möödudes läbi vaadata, et hinnata, kas vahepeal on töötatud välja uued alternatiivid ja kas erand on endiselt põhjendatud.
- (27) Komisjon nõustub ameti ja RACiga, et on põhjendatud nõuda, et jaemüüjad esitaksid nii füüsilistes kui ka veebimüügikohtades ning pakenditel teabe, millega hoiatatakse kasutajaid pliiraskuste ja -peibutiste kasutamisest tulenevatest ohtudest.
- (28) Selleks et vältida põhjendamatuid jäätmeid, ei tohiks piirangut kohaldada teatavate töenduslikus kalapüügis kasutatavate raskuste ja peibutiste suhtes, mis on viidud liidu turule enne kõnealuse piirangu kohaldamise algust.
- (29) Pidades silmas keskkonda või inimeste tervist, on mõned liikmesriigid kehtestanud käesoleva määruse sätetest rangemad siseriiklikud sätted, millega keelatakse või piiratakse pliidi kasutamist peibutistes, raskustes või õngenöörides. Kui nõuda neilt liikmesriikidelt, et nad vähendaksid käesoleva määruse nõuete täitmiseks juba kehtestatud kaitsetaset, võib see suurendada pliidi kasutamist nendes liikmesriikides. Selline tulemus ei oleks kooskõlas aluslepingu artikli 114 lõikes 3 nõutud kaitstuse kõrge tasemega. Seepärast tuleks liikmesriikidel võimaldada säilitada rangemad sätted teatavate kalastustarvete kasutamise kohta.
- (30) Määrust (EÜ) nr 1907/2006 tuleks seepärast vastavalt muuta.
- (31) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 133 alusel loodud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN